

A társas együttélés szabályozása Angliában

ANTI-SOCIAL BEHAVIOUR ORDER

(ASBO)

1998: Anglia, Wales, Skócia

- Ártalmas, bántó, ijesztő, félelemkeltő, egy vagy több ember felé irányuló viselkedések, cselekvések magakadályozására szolgál
- Bíróság határozza meg annak érdekében, hogy bizonyos személyt megállítson ezekben a tettekben vagy viselkedésben

Kulcselemei:

- Bizonyíthatóság
- Alapos ok szükséges hozzá
- Személyre szabottnak kell lennie
- Antiszociális viselkedésre kell vonatkoznia
- Csak akkor szabad elrendelni, ha feltétlenül szükséges
- Polgári jogi intézkedés, de:
- Megszegése bűncselekmény (akár elzárás)
- Az eljárás mindegyik szakaszában fellebbezhető
- Magasabb szintű bíróságra lehet vinni az ügyet

Az ASBO nem használható:

- Saját háztartásban élők között
- Olyan emberekkel szemben, akik nem beszámíthatóak
- Olyan vitás kérdésekben, amely nem az antiszociális viselkedésről szól

Az asbo „bevett” esetei (miért az idézőjel?)

- ❑ sértő magatartás
- ❑ zaklatás
- ❑ Jármű magára hagyása
- ❑ koldulás (többségük nem utcán éjszakázó hajléktalan)
- ❑ drogkereskedés és nyilvános fogyasztás
- ❑ közszeméremérsértés
- ❑ Ittas botrányokozás (többségük nem az utcán éjszakázó hajl.)
- ❑ bliccelés (A Transport for London javaslatára, 2005)

- ❑ szemetelés
- ❑ kukaborogatás
- ❑ Zajongás (elsősorban éjszakai)
- ❑ köpködés
- ❑ bolti lopás
- ❑ vandalizmus
- ❑ szándékos rongálás
- ❑ illegális szervezett rombolás
- ❑ öngyilkossági kísérlet

Mindig konkrét dolgokra vonatkozik

PL:

- Időszak
- Helyszín
- Valamilyen viselkedés, cselekvés tiltása

Az ASBO ügymenete:

- Első körben a tanácsokhoz, vagy lakásszövetkezethez kell fordulni (Registered Social Landlord)
- Magánszemély nem nyújthat be ASBO iránti kérelmet, ezt a tanács fogja megtenni, ha alaposnak látja az okot

Az ASBO ügymenete:

- Első körben a tanácsokhoz, vagy lakásszövetkezethez kell fordulni (Registered Social Landlord)
- Magánszemély nem nyújthat be ASBO iránti kérelmet, ezt a tanács fogja megtenni, ha alaposnak látja az okot

Az ASBO kritikái:

- Kriminalizálja a szociálpolitikát
- Elzárást kaphat valaki olyasmért, amiért egyébként nem járhatna elzárás
- Az ASBO ügyek „felfelé nyitottak”, ami veszélyes lehet, hiszen ki tudja, hogy mi számíthat antiszociálisnak a jövőben
- A bíróságok nagyon különböző döntéseket hoznak
- Sok szenvedélybeteg, személyiségzavaros stb. ember kerülhet asbo alá (kutatások: 55% - 5%ig!)
- Hatástalan, mert nagyon nagy a megszegések aránya (2005:54%, 2006: 69%, 2007: 70%)

Elemzési kísérlet

- Minden szabályozás társadalmi termék
- Minden szabályozás azzá válik, amilyenek a társadalmi keretfeltételek
- Az asbo egy (viszonylagosan) egyensúlyban lévő társadalomban működik
 - Hatáskörök és fékek (közvélemény, sajtó, kritikák)
 - Közérdek és az egyén szabad(os)sága
 - Társadalmi kompromisszum a segítségnyújtásról

...és ami ebből ránk vonatkozik, összehasonlítási kísérlet a mi ébredező szabályozásunkkal:

Egyéni viselkedés	társadalmi csoportok
Segítségnyújtást céloz	büntetést céloz
Megelőzést	utólagos felelősségre vonás
A köz védelme	az egyén megbüntetése
hosszú távú feszültség oldás	rövid távú fesz. oldás
Hosszú távon olcsó	hosszú távon drága

Köszönöm a figyelmet!